За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Волинські єпархіальні відомості

Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

№ 1 (146) січень 2017 р.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

високопреосвященнійшого Михаїла, митрополита Луцького і Волинського, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!
Дорогі брати і сестри!

Нині все сповнилося радістю:
Христос народився від Діви.
Стихира на Різдво Христове

Такими богонатхненними словами щороку закликає нас Православна Церква зустрічати Різдво Господа нашого Ісуса Христа. Цю надзвичайну подію ми святкуємо з великою радістю та духовним піднесенням. Немає більшого щастя, як жити з Богом і насолоджуватися Його вічною славою і благодаттю. В цій духовній події міститься радість усіх племен і народів світу.

Різдво Христове – це подія, що сталася в часі, але має силу вічності. Син Божий не просто наблизився до людини, але ототожнився з нею. Сам став людиною, поклавши початок оновленню світу, початок новому благодатному спілкуванню з Богом. Народжений Господь вказав нам мету і сенс буття, бо Він – наша Істина, і Життя, і Шлях нашого спасіння (Ін. 14:6). Ісус Христос дав людству Свою віру, любов, науку у славі і прикладі, вказавши дорогу до спасіння. Він дав кожній людині можливість каятися, спасатися й увійти до Царства Небесного. Створив Господь також Церкву Свою, яку сили пекельні не можуть перемогти і ніколи не переможуть (Мф. 16:18).

Різдво Христове знову нагадує нам, що до нас завітав Син Божий, Спаситель світу. Він відродив у нас гідність людини, створеної на образ і подобу Творця (Бут. 1:26). Він приніс нам світло Божої правди, тобто світло святої віри, обдарував нас новим, християнським життям, яке є запорукою нашого майбутнього вічного життя і щастя в Небі. За покликом нашого віруючого серця радіймо, тому що народився Богомладенець Христос, Який є нашим Господом і Спасителем, та прославляймо Його ангельською піснею: «Слава у вишніх Богу і на землі мир, в людях благовоління!» (Лк. 2:14). Через Різдво Христове ми знову повертаємось до безпосереднього й повного спілкування з Богом, оскільки Всевишній зійшов на землю, щоби спасти всіх і через віру вселитися в наші серця (Еф. 3:17–19).

Святе Писання свідчить про Христа як про людину, що дивувала сучасників святістю Свого життя, яке не могло не викликати у людей захоплення і подиву. Особа Христа зображається такою, якої не було серед смертних людей. Минають тисячоліття, а Христос назавжди залишається єдиним бездоганним втіленням усіх чеснот і добрих якостей людини.

Спаситель заповів нам, «щоб усі були єдине» (Ів. 17:21). Останнім часом знову багато говориться і робиться в напрямку об'єднання Українських Православних Церков. Ідея створення в Україні єдиної Помісної Церкви має широку підтримку в суспільстві. Вирішення тривалого внутрішньоцерковного поділу через визнання Київського Патріархату як Помісної Української Православної Церкви сприятиме духовній консолідації нашого народу, переважна більшість якого сповідує Православ'я. Незважаючи на те, що в країні більше як два роки триває війна, держава впевнено крокує до нового життя, а віруючий люд – до створення своєї Помісної Церкви.

У цей день Різдва Христового сердечно вітаю всіх вас, дорогі браття і сестри, з великим християнським святом і Новим 2017-м роком. Бажаю всім міцного здоров'я, Божого благословення і помочі у вашому повсякденному житті.

Вітаю голову Волинської обласної державної адміністрації Володимира Гунчика, голову Волинської обласної ради Ігоря Палицю і весь депутатський корпус, луцького міського голову Миколу Романюка, голів районних державних адміністрацій, міських, селищних і сільських рад із різдвяними та новорічними святами і молитовно бажаю мудрості, єдності й відданого служіння своєму народові.

У це велике свято миру й любові просімо благословення Всевишнього на кращу долю для нашої матері України. Хай Син Божий, що народився у Вифлиємі, благословляє наші мрії й добрі наміри.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами.

Христос народився! Славімо Його!

З ласки Божої
+ Михаїл
митрополит Луцький і Волинський

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **2 грн 38 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Також «Волинські єпархіальні відо́мості», радіо- й телепередачі та інші аудіо,- відео- і текстові документи, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslaviavolyni.org.ua**

ХРОНІКА

Владика Михаїл закликав допомогти Миколаю

Митрополит Луцький і Волинський звернувся до небайдужих краян із закликом долучитися до акції «Миколай про тебе не забуде».

У відеозверненні *(https://youtu. be/ PM8rDUOuTEM)*, поширеному *14 листопада*, архієрей наголосив на важливості у день святителя Миколая Чудотворця спрямовувати свою увагу насамперед на потребуючих дітей і дорослих, нужденних. Владика закликав не бути байдужими, а ставати добрими помічниками Божого угодника, приєднуючись до благодійного заходу.

Як зазначено на сайті *mykolaj. com. ua,* «Миколай про тебе не забуде» – волонтерський проект, завданням якого є зібрати та роздати подарунки (солодощі, іграшки, книжки, фарби, олівці, зошити, засоби гігієни) для тих дітей, які залишилися без батьківського піклування.

Акція, започаткована у Львові в 2001 р., проводиться щорічно по всій Україні напередодні дня св. Миколая, аби допомогти кожному наслідувати гарний приклад діянь Чудотворця, нести свято, радість, віру в чудеса з подарунками та вітаннями у малозабезпечені сім'ї, реабілітаційні центри, школи-інтернати тощо.

Священик читав лекції в польському університеті

Викладач Волинської православної богословської академії протоієрей Петро Стеблина під час стажування у Варшавському університеті *7–20 листопада* прочитав курс лекцій його студентам на тему «Особливості українського Православ'я».

Як повідомляє сайт *Vpba. org,* о. Петро мав можливість працювати у столичних архівах і бібліотеках, аби знайти матеріали для своєї наукової роботи.

Стажування священнослужителя відбулося в рамках проекту «Християнські коріння української культури та ідентичності», створеного для налагодження наукової співпраці між волинською духовною школою та кафедрою україністики варшавського вишу.

Архієрей: Як перемогти вікову життєву кризу

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл пояснив, як долати життєву кризу після сорока років і яка місія людини є вищою, ніж народження та влаштування дітей, кар'єра, матеріальні здобутки тощо. Владика говорив про це *20 листопада* під час проповіді в неділю 22-гу після П'ятдесятниці на завершення Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Дуже часто сорок літ для людини стають кризовими, бо виховавши дітей, побудувавши дім та зробивши кар'єру, втрачаємо сенс нашого існування. І це неправильно. Адже у кожного є своє особливе завдання, яке стоїть вище, ніж робота, діти і все інше. У Євангелії читаємо такі слова Христа: «хто любить батька чи матір більше, ніж Мене, недостойний Мене; і хто любить сина чи дочку більше, ніж Мене, недостойний Мене…» (Мф. 10:37). Наша місія – «все своє життя славити Бога» своїми діяннями.

Тому на сьомий день ти приходиш до храму, аби наповнити свою душу божественною благодаттю. Владика наголосив: «ти в неділю повинний бути або в храмі, або на Гаразджі» (на міському кладовищі). Адже якщо Господь не дасть тобі сили, то ти і ложку до рота не піднесеш, запевнив митрополит. А коли будеш сповнений божественної благодаті, яка зробить тебе щасливим, – не буде депресій.

На Маневиччині освячено пам'ятник воїнам ОУН-УПА

Настоятелі парафій Святої Трійці в Маневичах протоієрей Михайло Мельничук та Вознесіння Господнього в с. Козлиничі священик Анатолій Устимчук *20 листопада* освятили меморіальний знак загиблим воякам ОУН-УПА в с. Цміни.

У слові о. Михайло зазначив, що без самопожертви героїв, які загинули тоді, Україна не відродилася б. Так само, як і тепер не вистояла б без самопожертви бійців АТО. Це люди, які мають честь, совість і гідність.

Пам'ятник виготовлено за кошти місцевої сільської ради. Разом з усіма молилися, зокрема, її голова Наталія Оксенюк, перший заступник голови облради Олександр Пирожик.

У День гідності та свободи просили Бога за героїв

21 листопада, коли Церква відзначає Собор Архістратига Михаїла та інших небесних сил безплотних, священнослужителі й миряни Волині молитовно вшанували героїв «Небесної сотні» й АТО з нагоди Дня гідності та свободи.

В обласному центрі, на Театральному майдані, відправили заупокійну літію перед фотостендом загиблих, яку очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Виголошуючи слово, владика висловив упевненість, що «Небесна сотня» в боротьбі за Україну надихалась Архістратигом Михаїлом. Саме під його захистом перебували борці зі злом, і саме в стінах Михайлівського Золотоверхого монастиря шукали порятунку. Завдяки їм «тепер ми не просто електорат, тепер ми українці – господарі своєї землі».

«Ми говоримо сьогодні про мир. Але я би говорив сьогодні не просто про мир, а про перемогу, – підкреслив архієрей. – Тому бажаю усім нам перемоги, щоб настав мир. Лицеміри тільки будуть ходити різними "шествіями", казати про мир – і тут же подавати зброю, і тут же переховувати сепаратистів. А справжні захисники кажуть: "До перемоги! Хто, як не я?"».

У молитві, зокрема, взяли участь: декан протоієрей Микола Нецькар та інші клірики кафедрального собору Святої Трійці, голова ОДА Володимир Гунчик, міський голова Микола Романюк, інші представники влади, військові, громадськість.

Пізніше канцлер єпархії протоієрей Микола Цап разом із делегацією Волинської православної богословської академії побував на перегляді тематичної композиції «Нас не поставлять на коліна, бо дух свободи й гідності не згас» у Палаці культури Луцька.

Молитва за спокій душ українських героїв на Театральному майдані пролунала й напередодні, *20 листопада*. На прохання активістів громадських організацій її провів ієромонах Іларіон (Зборовський), благочинний домового храму Всіх волинських святих Волинської православної богословської академії.

Закладено капсулу в підмурівок любомльського храму

21 листопада митрополит Луцький і Волинський Михаїл відправив чин закладення капсули у фундамент майбутньої церкви Архістратига Михаїла (вул. Богдана Хмельницького, 3) із нагоди престольного празника парафії.

Перед цим архієрей очолив Літургію в тимчасовому Божому домі, освяченому десять років тому. З ним служили декан і настоятель громади протоієрей Віктор Возняк, ковельський міський декан протоієрей Анатолій Александрук, шацький – протоієрей Михайло Цвинкилевич, інше духовенство. Радість православних розділив римо-католицький священик, молився з усіма голова райради Микола Сушик.

У проповіді владика наголосив на важливості побудови Божих домів на своїй землі та «спасіння домів своїх душ», необхідності життя за Божими законами та законами нашої держави.

Насамкінець високопреосвященний нагородив єпархіальними відзнаками жертводавців Дмитра Шлапу, Валерія Міщука, голову райдержадміністрації Миколу Пархомука, інших церковних активістів.

Отець Віктор висловив щиру вдячність усім, хто причетний до розвитку громади, зокрема керівникам недільної школи В'ячеславу й Лідії Климовичам.

У Рожищі зустріли загиблого військовослужбовця Віталія Юхимчука

Заупокійну літію по воїну 14-ї ОМБр у центрі міста, на пл. Незалежності, *21 листопада* очолив декан протоієрей Василь Шняк, настоятель місцевої парафії Різдва Пресвятої Богородиці.

Продовження на с. 3

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

8 січня – Собор Пресвятої Богородиці. Праведного Йосифа Обручника. Давида-царя й апостола Якова, брата Господнього

На другий день після Різдва Христового Церква прославляє Пресвяту Богородицю, Яка народила для нас Спасителя. Собором цей день називається тому, що, на відміну від окремих свят на честь Богоматері (наприклад, Її Зачаття, Різдво, Благовіщення) відбувається загальне (соборне) святкування й інших осіб, близьких до Пресвятої Діви Марії і Господа Ісуса Христа: Йосифа Обручника, царя Давида (предка по плоті Христа) і святого Якова (брата Господнього, сина від першого шлюбу святого Йосифа), який супроводжував разом із батьком Матір Божу і Богонемовля Ісуса при втечі в Єгипет.

Це свято має давнє походження. Вже в IV столітті Епіфаній Кіпрський, а також святий Амвросій Медіоланський і блаженний Августин у своїх повчаннях на свято Різдва Христового поєднували хвалу народження Боголюдини з хвалою Його Матері. Офіційну вказівку на відзначення Собору Пресвятої Богородиці наступного дня після Різдва Христового можна знайти в 79 правилі VI Вселенського Собору, що відбувся у 681 році.

Праведний Йосиф Обручник. Цей угодник походив із роду царя Давида. У першому шлюбі в нього було чотири сини і дві дочки. Овдовівши, Йосиф жив у суворому стриманні. Маючи вісімдесят років, став за вибором первосвященика опікуном Пресвятої Богородиці, що дала обітницю безшлюбності. Про втілення від Неї Сина Божого йому сповістив ангел. Святий Йосиф був присутній при поклонінні пастирів Новонародженому Богомладенцю і при поклонінні Йому волхвів. За вказівкою ангела він втік з Матір'ю Божою й Ісусом Христом в Єгипет, спасаючи Їх від гніву царя Ірода. У Єгипті заробляв на прожиття працею теслі. Упокоївся святий Йосиф у віці ста років. Його пам'ять звершується також у Неділю праотців.

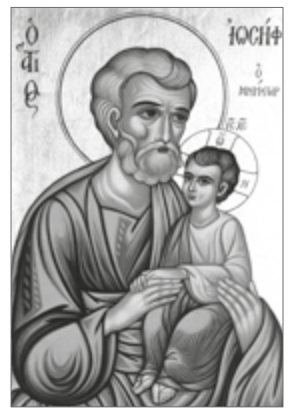

Цар і пророк Давид. Він був предком Христа по плоті. Молодший син Єсея, в юності Давид пас отари овець свого батька. Він вирізнявся глибокою вірою, ревно виконував волю Божу. Тому під час нашестя филистимлян з Божою поміччю переміг у двобої велетня Голіафа. Після загибелі царя Саула і його сина Давид був проголошений царем південної частини ізраїльської держави, а після вбивства другого сина Саула – царем усього Ізраїлю. Він влаштував нову столицю – Єрусалим («Місто миру»), а в ньому – нову скинію (святилище); його велике бажання побудувати також храм не збулося. Йому було передбачено, що храм побудує син.

Життя пророка Давида було потьмарено великим падінням: він узяв собі за дружину Вірсавію – дружину Урії, свого воєначальника, а самого Урію послав на смерть. Але разом з тим він дав приклад справжнього покаяння, смиренно, з вірою несучи в подальшому скорботи, послані за вчинений гріх. Взірець покаяння цар Давид дав у 50-му псалмі.

Помер у глибокій старості з непохитною вірою в пришестя у світ обіцяного Богом Месії, Господа нашого Ісуса Христа. У Богослужінні та приватній молитві широко використовується Псалтир, Богонатхненна книга, укладання й написання більшості творів якої традиція приписує Давиду.

Апостол Яків, брат Господній. Це – син праведного Йосифа Обручника. З дитинства Яків був назореєм, тобто особливо посвяченим Богові. Назореї давали обітницю дівства, утримання від вина, не споживали м'ясної їжі, не стригли волосся. Обітниця назорейства означала життя чисте й святе, заповідане колись Господом для всього Ізраїля.

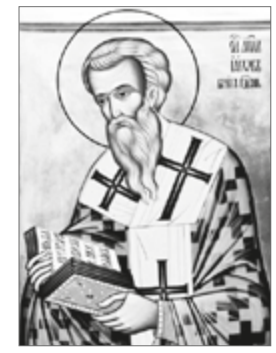

Коли Спаситель почав навчати народ про Царство Боже, Яків увірував у Христа і став Його апостолом. За богоугодне життя він був обраний першим єпископом Єрусалимської Церкви. Головував на Апостольському Соборі; в Єрусалимі слово його було вирішальним (Діян.15).

За тридцять років єпископства апостол багатьох юдеїв навернув до Христа. Незадоволені цим книжники і фарисеї замислили вбити святого Якова. Вивівши святителя на покрівлю храму, вони наказали відректися від Ісуса як Спасителя світу. Але святий апостол почав голосно свідчити, що Він є Істинний Месія. Тоді юдейські вчителі скинули праведника. Святий помер не відразу, але, зібравши останні сили, молився до Господа за своїх ворогів, які в цей час добивали його камінням. Мученицька смерть святителя настала в 63 році.

Апостол Яків склав Божественну Літургію, яка лягла в основу Літургій, складених святителями Василієм Великим та Йоаном Золотоустим. Церква зберегла послання апостола, яке під його іменем входить до книг Священного Писання Нового Завіту.

Неділя перед Богоявленням

«1. Початок Євангелія Ісуса Христа, Сина Божого. 2. Як написано у пророків: Ось Я посилаю ангела Мого перед лицем Твоїм, який приготує путь Твою перед Тобою. 3. Глас вопіющого в пустелі: приготуйте путь Господеві, прямими зробіть стезі йому. 4. Явився Іоан, який хрестив у пустелі і проповідував хрещення та покаяння на відпущення гріхів. 5. І виходили до нього з усієї країни Юдейської і єрусалимляни; і всі хрестилися у річці Йордані від нього, сповідаючи гріхи свої. 6. Іоан же носив одяг з верблюжого волоса і пояс шкіряний на стегнах своїх і їв акриди та дикий мед. 7. І проповідував, кажучи: Гряде Сильніший за мене слідом за мною, Якому я недостойний, нахилившись, розв'язати ремінь взуття Його. 8. Я хрестив вас водою, а Він хреститиме вас Духом Святим».

Євангеліст Марк починає свою розповідь про Ісуса (1:1–8) з розповіді про Йоана Хрестителя. Слова першого вірша накреслюють суть цілого Євангелія від Марка. Усі 16 глав не є, звичайно ж, «початком», але всі представляють Євангеліє про Ісуса Христа, Сина Божого.

Вислів «син Божий» був відомий для сучасників Ісуса – у Старому Завіті ним часто окреслювали ангелів, царів Ізраїлю, навіть цілий народ називався «сином Божим». Проте щодо Ісуса євангеліст Марк вживає цей термін у куди вищому значенні: Ісус є особливим Божим Сином – важливість Божественного Синівства Ісуса, згаданого на початку Євангелія, можна побачити в розповідях про Його хрещення (1:11), преображення (9:7) та в словах сотника відразу після смерті Ісуса (15:39).

Старозавітна цитата у 2–3 віршах прояснює, що має на увазі Марк під словами «початок Євангелія»: він думає про підготовчу діяльність Йоана та могутній прихід Господа, які є сповненням кількох дуже важливих текстів. Один знаходиться в книзі Вихід 23:20 («Ось я посилаю ангела мого перед тобою») та перефразовується пророком Малахією в 3:1 («Ось, Я посилаю ангела Мого,

Закінчення на с. 3

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

Військовослужбовець загинув 19 листопада, службу ніс у зоні АТО, поблизу Станиці Луганської. Поховали бійця у рідному селі Щурин.

Прес-служба єпархії відповіла на закиди депутата

Реагуючи на звинувачення депутата облради Володимира Кучера у «попівському вандалізмі, сатанинському шабаші» на території луцького кафедрального собору Святої Трійці, поширено спеціальний прес-реліз.

Ще 30 жовтня на єпархіальному сайті опубліковано новину «Біля собору відреставровано надгробний пам'ятник судді». У ній, зокрема, повідомляється: планується реставрація і перенесення хреста, спорудженого на честь 1000-ліття Волинської єпархії, ближче до входу в будинок духовної консисторії. А на звільненому місці буде продовжено розарій». Це повідомлення не викликало жодної реакції, що й не дивно.

Дивно, що 22 листопада по обіді, коли шлях п. В. Кучера пролягав центром міста, він, побачивши роботи за соборною брамою, розлютився і поспішив «навести порядок». Потім, не добираючи слів, які свідчать про його явну упередженість щодо Церкви, виклав свої емоції у «Фейсбуці». Далі була реакція в пресі тощо.

Тож прес-служба єпархії *24 листопада* нагадала про повідомлене раніше, пояснила, що роботи проводяться з метою упорядкувати й оновити соборну площу, запевнила, що під пам'ятним хрестом нема ніякої могили. У прес-релізі також подається контактна інформація, за якою охочим слід шукати необхідні відомості, та висловлено сподівання на вищу культуру мови і професійність громадських активістів, які вболівають за дотримання законності у використанні пам'яток.

Увесь текст прес-релізу див. за адресою: *https://www.facebook.com/infoplatformShola/posts/1248532328567767:0*

Духовенство відвідало виставку ікон у Луцьку

Митрополит Михаїл разом із представниками Волинської православної богословської академії *25 листопада* побували на VI Міжнародному пленері іконопису і сакрального мистецтва Волині у Галереї мистецтв обласного центру. Дійство організовано Генеральним консульством Республіки Польща в Луцьку.

Захід розпочали з молитви та благословення владики. Архієрей зазначив: луцька громада показує хороші відносини українців і поляків, що дає надію на спільне європейське майбутнє. Адже переможуть Божі любов та милосердя.

Душпастирі взяли участь у науковій конференції

Декан богословського факультету Волинської православної богословської академії протоієрей Василь Лозовицький та завідувач кафедри практичних дисциплін священик Ярослав Черенюк із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла взяли участь у відкритті наукової конференції «Голодомор в Україні 1946–47 років: причини, перебіг, наслідки. Західна Україна в контексті голодомору».

Як повідомив сайт *Vpba. org,* у вітальному слові о. Василь згадав про важливість дослідження голодомору 1946–1947 рр. і подякував за самовіддану працю й безмежну любов до вивчення історії нашого краю учасникам заходу та його організаторам. Священнослужитель побажав їм Божого благословення, плідної праці та нових здобутків.

Захід відбувався *25 листопада* у Волинському краєзнавчому музеї. Разом із ним конференцію організували: Асоціація дослідників голодоморів в Україні, Національний музей «Меморіал жертв Голодомору», Академія рекреаційних технологій і права, Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти, Волинський обласний осередок Асоціації народних депутатів України, Державний архів Волинської області, Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України.

З церковного календаря

Закінчення. Початок на с. 2

і він приготує путь переді Мною»). Інший зустрічаємо в тій частині книги пророка Ісаї, яка розповідає про закінчення полону та втіху для Ізраїля в 40:3 («Голос волаючого в пустелі: приготуйте путь Господу, прямими зробіть у степу стежки Богу нашому»). Ці уривки Писання особливо важливі для розуміння місії Христа та Його Предтечі.

Йоан – тільки предтеча, який готує дорогу, а «гряде Сильніший за мене слідом за мною, Якому я недостойний, нахилившись, розв'язати ремінь взуття Його» (Мк. 1:7). Йоан свідчить про Нього так: «Я хрестив вас водою, а Він хреститиме вас Духом Святим» (Мк. 1:8). Йоан проповідував, що день Господній близький: скоро, нарешті, Бог втрутиться в історію й оправдає Свій народ та визволить його від гніту. Проблема полягала в тому, що народ не був готовий до приходу Месії. Тому Йоан усіх закликáв до покаяння, без якого неможливо отримати дари нової епохи. Як зовнішній символ внутрішньої переміни він омивав у Йордані всіх, хто відгукнувся на його звістку.

Це був зовнішній знак, який не здійснював зміни в житті. Зміна мала відбуватися завдяки зусиллю людини, яка є слабкою після гріхопадіння. Ісус же хрестив Святим Духом – це хрещення дарує надзвичайну благодать та духовну силу (Діян. 1:8). Завдяки хрещенню Духом люди стають членами Церкви – Христового тіла (1 Кор. 12:13).

Занурення в йорданську воду не було новим обрядом, але своїм пророцтвом Предтеча надає йому нового змісту. Та найголовніше – він сповіщає, що слідом іде Хтось, Який насправді сильніший за нього. Настільки сильний, що

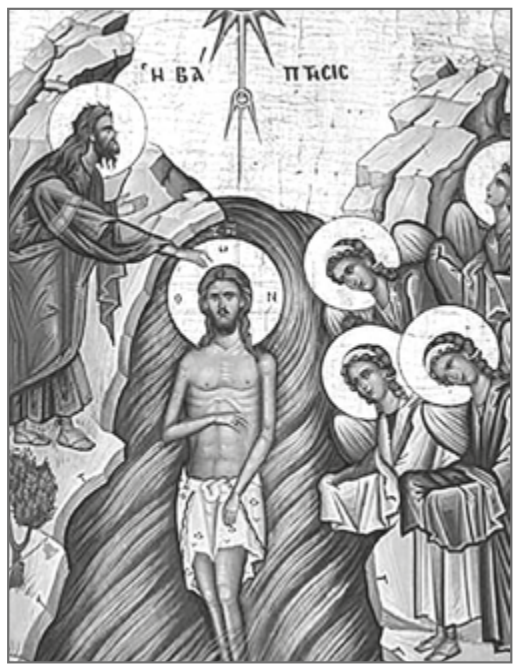

він вважає себе недостойним виконати служіння раба – нахилившись, розв'язати ремінь взуття Його: «Я хрестив вас водою, а Він хреститиме вас Духом Святим».

Отже, Ісус через занурення в Святого Духа робить нас учасниками Свого хрещення. Нехай у наших серцях буде рішуча постанова навернутися, аби в покорі та з довірою прийняти до свого серця ім'я Ісуса, Христа, Сина Божого.

Віталій КЛІМЧУК

Священики благословили студентів поважного віку

Канцлер єпархії протоієрей Микола Цап із капеланом Волинського інституту економіки та менеджменту священиком Богданом Репіньовським за благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла *25 листопада* взяли участь в урочистостях з нагоди початку навчального року в Центрі освіти третього віку цього вишу.

У слові о. Микола зазначив, що ніколи не пізно навчатися, вік не повинен бути перешкодою прагненню знань. Тож нехай вони надихають студентів на сповнене радості життя.

Душпастирі прочитали молитву перед початком навчання та окропили присутніх освяченою водою.

Освітньо-соціальний проект «Центр освіти третього віку» здійснюється на базі цього вищого навчального закладу за сприяння Міжнародної програми європейського сусідства та партнерства «Темпус».

У Луцьку освячено пам'ятник на честь християнського милосердя волинян

26 листопада, у День пам'яті жертв голодоморів, на території храму Воздвиження хреста Господнього (вул. Данила Галицького, 2) відкрили пам'ятник волинянам, які в 1946–1947 роках приймали переселенців зі східних регіонів та рятували їх від голоду.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив меморіальний знак та разом з іншим місцевим духовенством відправив заупокійну літію.

У богослужінні взяли участь голова Луцького Хрестовоздвиженського братства Андрій Бондарчук, інші представники влади та громадськості.

Пам'ятник споруджено за почином покійного краєзнавця Григорія Гуртового, який у часи післявоєнного голодомору приїхав на Волинь із Запорізької області. Реалізацію проекту розпочали ще 2008 р.

Єпархія молитовно вшанувала жертв голодоморів

26 листопада в деканатах відбулися поминальні богослужіння та заходи. Зокрема, в обласному центрі хресну ходу й заупокійну відправу очолив митрополит Михаїл.

Процесія йшла від кафедрального собору Святої Трійці до Хрестовоздвиженського храму. Далі рушили до Замкової площі. Тут теж молилися за спокій загиблих від голодоморів та поставили лампадки, сформувавши на бруківці символічний хрест.

У слові владика зазначив, що сторінка нашої історії про голодомори не може бути закритою. Бо й сьогодні багато людей приходять, щоби покласти квіти й лампади. Щоправда, роблять це з різними намірами: одні щиро, інші так замаскувалися, аби не помітили, що вони не з Україною. Про таких Ісус Христос говорить: «Наближаються до Мене люди ці устами своїми, й устами шанують Мене, серце ж їхнє далеко від Мене» (Мф. 15:8).

Архієрей закликав згадувати всіх, хто постраждав від безбожної окупаційної влади, всіх волинян, які рятували постраждалих від голодоморів. Якщо ж не пам'ятатимемо, то трагедія може повторитися.

У поминальних молитві та заході взяли участь: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, міський декан протоієрей Михайло Онищук, інше духовенство Луцька, викладачі та студенти ВПБА. Разом з усіма молилися голова ОДА Володимир Гунчик, міський голова Микола Романюк, консул Республіки Польща у Луцьку Кшиштоф Савіцький та інші.

Цього дня також відправлено заупокійну літію в частині 1141 Національної гвардії України. Її служив віце-канцлер і старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний.

У Луцьку відзначили день Данила Братковського

26 листопада в обласному центрі відбулися богослужіння та захід пам'яті мученика Данила Братковського, страстотерпця волинського. У його вшануванні взяли участь студенти Волинської православної богословської академії, члени Луцького Хрестовоздвиженського братства, представники влади й громадськості.

У братському храмі Воздвиження хреста Господнього (вул. Данила Галицького, 2) відправили Божественну Літургію, яку очолив настоятель парафії протоієрей Василь Клочак.

Далі відбулася хресна хода від Замкової площі, де колись була тюрма, у якій утримували угодника Божого. Процесія прибула в Чесно-хресну церкву. Тут учасники згадали добрим словом мученика. Зокрема, виступили директор Художнього музею Луцька Зоя Навроцька, голова Братства Андрій Бондарчук, письменник Іван Корсак.

У крипті, що під храмом, де зберігають останки братчиків, було відправлено заупокійну літію із дзвоном (саме так просив Данило Братковський поминати його).

Чим милосердя обертається для тих, хто його творить?

Митрополит Михаїл розповів про милосердя і чому його потрібно проявляти до ближніх. Про це йшлося під час проповіді *27 листопада*, в неділю 23-ю після П'ятдесятниці, на завершення Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Згадуючи освячення пам'ятника на честь християнського милосердя волинян, яке відбулося в обласному центрі в День пам'яті жертв голодоморів, владика зазначив, що ми вшановували всіх, хто ділився своїм земним статком, допомагаючи нещасним.

Якась біда торкнеться кожного у свій час, і про це потрібно пам'ятати. Без проблем прожити неможливо. І коли ти допоміг комусь у тяжку хвилину, то є надія, що й тебе не покинуть у біді. Ще важливо, чи посіяв ти добро і милосердя серед людей. Адже «не суть у тому, ЩО ти дав, а суть в тому, що ти ДАВ», – наголосив архієрей.

За словами високопреосвященного, слід не просто дати нужденному якусь річ, аби «відкупитися». У милосердя треба закладати любов, яка потім і дасть стократний плід. У важку хвилину знайдуться ті, хто допоможе тобі, ще раз підкреслив митрополит.

Єпархіальний архієрей відвідав Полтаву

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл на запрошення архієпископа Полтавського і Кременчуцького Федора *28 листопада* побував у Полтаві з нагоди візиту в цей обласний центр Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета. Про це повідомив сайт *Cerkva. pl. ua.*

Владика Михаїл співслужив зі Святійшим та іншими архієреями за Божественною Літургією в кафедральному соборі Успіння Пресвятої Богородиці.

До речі, архієпископ Федір (Бубнюк) родом із с. Липно Ківерецького деканату. У 1999 р. закінчив Волинську духовну семінарію та півроку був настоятелем парафії Вознесіння Господнього в Рокинях Луцького районного благочиння.

Вікарій єпархії відзначив день ангела

29 листопада єпископ Володимир-Волинський Матфей очолив Божественну Літургію в храмі Новомучеників та сповідників XX століття луцького Замкового Свято-Архангельського чоловічого монастиря з нагоди дня ангела.

З ним служили: намісник обителі ігумен Святополк (Канюка), ченці у священному сані цього та Жидичинського чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця, що на Ківереччині, духовенство Луцьких районного і міського деканатів.

З нагоди дня тезоіменитства преосвященного поздоровив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет. «Молитовно зичу Вам душевного та тілесного здоров'я, наснаги та допомоги Божої у Вашому архіпастирському служінні на ниві утворення в Україні Помісної Української Православної Церкви», сказано у вітальному адресі.

Єпископ Матфей (у миру Володимир Шевчук) 13 грудня 1992 року прийняв чернечий постриг й отримав монаше ім'я на честь апостола і євангеліста Матфея, пам'ять якого Церква відзначає 29 листопада.

Студенти ВПБА побували на презентації книги В'ятровича

У Луцьку відбулося представлення нової книжки українського історика Володимира В'ятровича «За лаштунками Волині-43. Невідома польсько-українська війна». У заході взяли участь вихованці Волинської православної богословської академії. Про це повідомив сайт *Vpba. org.*

Учасники презентації, яка пройшла в Палаці культури *29 листопада*, ознайомилися з подіями на Волині 1943 р. в контексті історії двох народів. У книзі йдеться про долю людей, які проживали у краї до і під час Другої світової війни, та, зокрема, про кривавий польсько-український конфлікт.

Капелани: чергові благодійна поїздка та ротація

Учасники ГО «Військові капелани Волині» з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла *21–25 листопада* вкотре відвідали зону АТО з гуманітарною допомогою. Інша група військових священиків *30 листопада* вирушила туди в чергову ротацію.

Продовження на с. 6

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ІКОНОПИСЦЯ ІОВА (КОНДЗЕЛЕВИЧА)

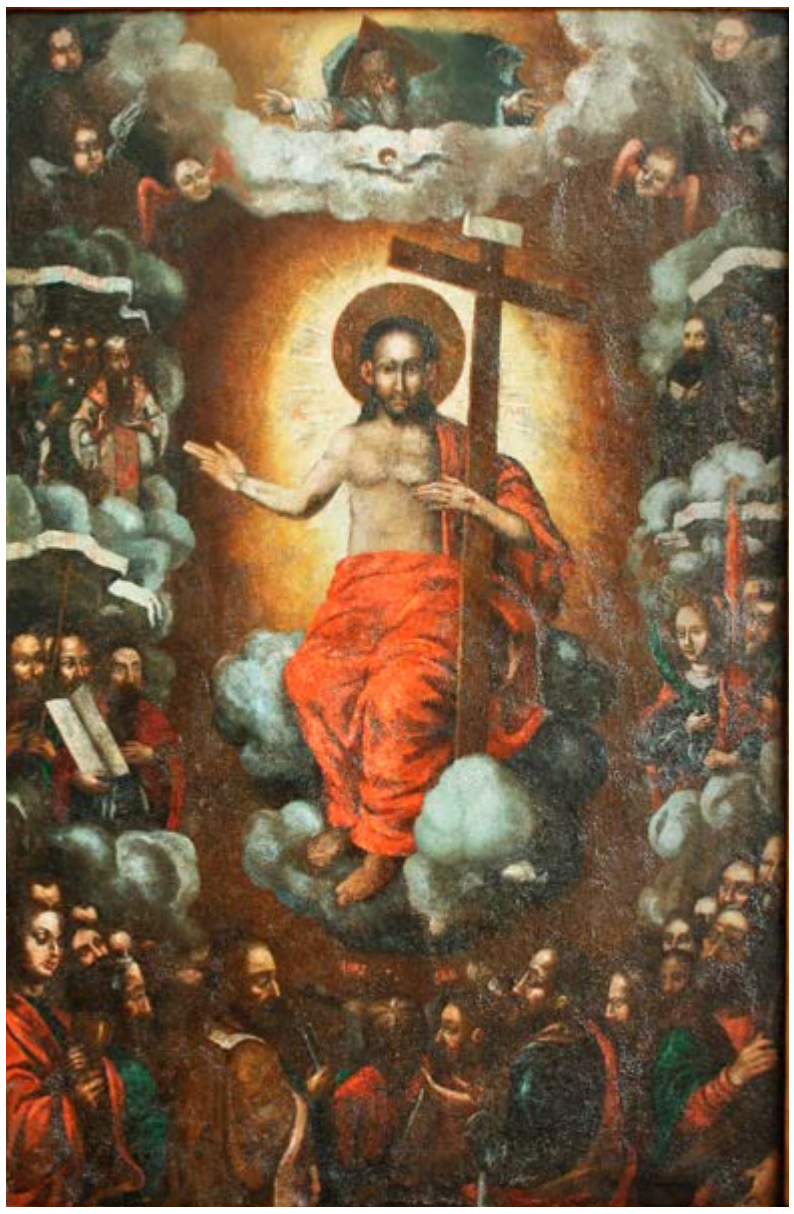

Хоругва «Богородиця з Антонієм і Феодосієм Печерськими / Всі святі»
Початок XVIII ст. Полотно, левкас, олія. Походить зі Свято-Михайлівської церкви с. Великий Окорськ Локачинського району. Зберігається у Музеї волинської ікони

У 2017-му виповнюється 350 років від дня народження цього видатного українського іконописця та релігійно-громадського діяча.

Іов – чернече ім'я, мирське – невідоме. Народився близько 1667 р. в галицькому містечку Жовква, ймовірно, у міщанській родині. Його батьками були Андрій і Текля: ці ймення відкривають перелік роду Іова в усіх його поминаннях. У роду Кондзелевича були представники духовного стану. В пом'янику Почаївського монастиря названі монахи Іоан, Самуїл, Іона і Лука (імена двох останніх включено також у пом'яник Загорівської обителі).

У 19 літ Кондзелевич став ченцем Хрестовоздвиженського Білостоцького монастиря на Волині. Вірогідно, що він був туди відданий батьками ще підлітком. У 1687 р. в записі на Ірмологіоні, придбаному в Турійську (Державна публічна бібліотека ім. М. Салтикова-Щедріна, м. Санкт-Петербург), засвідчив себе як ієромонах.

Майже весь творчий шлях Іова (Кондзелевича) пов'язаний з Волинню, яка відіграла визначальну роль у формуванні його самобутнього таланту. Отець Іов очолив іконописну майстерню, яка працювала над розписом іконостасів і написанням окремих образів не тільки на Волині, а й за її межами. У 1696 р. він виконав малярські композиції для вівтаря Загорівського Різдво-Богородичного монастиря на замовлення ігумена Феодосія (Волинця), залишивши свій підпис. Тим самим роком датовано фрагменти іконостасу – одвірки царських і дияконських врат, ікону «Христос Вседержитель» зі Свято-Троїцької церкви с. Городище авторства Кондзелевича (Музей волинської ікони). Вершиною творчості майстра є монументальний іконостас, виконаний ним із групою помічників у 1698–1705 рр. для Хрестовоздвиженської церкви монастиря Скит Манявський на Прикарпатті (Національний музей у Львові. Науково-художній фонд митрополита Андрея Шептицького). Одночасно з роботою над іконостасом Кондзелевич виконав на Прикарпатті ще декілька робіт, зокрема, намісну ікону «Христос Вседержитель» у Покровській церкві с. Вільшаниця. Великою роботою майстра є датований 1722 р. іконостас для Загорівського монастиря на замовлення волинського шляхтича Михайла Чацького (Національний музей у Львові. Науково-художній фонд митрополита Андрея Шептицького). Для цієї ж обителі Кондзелевич пише хоругву «Богородиця з Антонієм і Феодосієм Печерськими / Всі святі» (Музей волинської ікони). Ім'ям майстра підписано ікону «Розп'яття» 1737 р., виконану для Преображенської Черчицької церкви поблизу Луцька. До цього ж періоду належать намісні образи «Христос Вседержитель» та «Богородиця Одигітрія» у Свято-Георгіївській церкві м. Дубна та вівтар у церкві Святих Косьми і Даміана в с. Махнівці поблизу Золочева.

У документах 1710 і 1713 рр. Іов (Кондзелевич) згадується як ігумен Луцького Хрестовоздвиженського братського монастиря. У 1710 р. він бере участь в обранні Кирила (Шумлянського) в сан Луцького і Острозького єпископа, про що свідчить його підпис серед учасників виборів. У вересні 1713 р. його повторно обирають ігуменом Хрестовоздвиженської обителі.

Про довге творче життя Іова (Кондзелевича) свідчить лист 73-літнього майстра до єпархіального начальства з проханням визначити учня для навчання іконопису. Останньою згадкою про Кондзелевича є інвентар монастиря в м. Дубні, датований 24 травня 1748 р., де йдеться про намісні ікони «руки небіжчика Іова». Можна припустити, шо він помер між 1740 і 1748 роками.

Іов (Кондзелевич) – найяскравіша постать в історії українського іконопису на зламі XVII – XVIII ст. У Музеї волинської ікони творчості майстра та іконописців, які з ним працювали, присвячено експозицію окремої зали. В образах Іова (Кондзелевича) втілено ідеальні уявлення, за якими зовнішня витонченість і краса, багатство орнаментики одеж та тла є видимим знаком невидимого Божественного світу. Звідси гармонія і краса ликів персонажів, їх відкритий, м'який і привітний вираз, що сприяє діалогу з віруючими. Особливою вишуканістю вирізняється колірна палітра творів Кондзелевича, яка насиченістю і чистотою створює надзвичайні декоративні ефекти.

Тетяна ЄЛІСЄЄВА,
завідувач Музею волинської ікони

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

Протоієреї Ігор Бігун (Володимир-Волинський) та Юрій Здебський (Устилуг Володимирського районного деканату), священики Матвій Олійник (Люблинець Ковельського районного деканату) та Роман Скірак (Шацьк) відвезли на Донбас речі для бійців, продукти, книги у школи й дитячі будинки. Також у зону АТО вперше відправився священик Сергій Зеленько (Ладинь Любомльського деканату), який, зокрема, був водієм у цій нелегкій дорозі. Вперше з душпастирями поїхав артдесант «Вбережу» (група артистів), який давав концерти воїнам і дітям у Красногорівці, Щасті та Мар'їнці. Поїздка тривала п'ять днів.

А в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці відслужили молебень з нагоди відбуття в чергову ротацію капеланів у зону АТО. Очолив молитву луцький районний декан Володимир Присяжнюк. Військові священики не на словах, а ділами стараються виконувати Заповіді Божі, зауважив о. Володимир. Опікуються духовним і тілесним здоров'ям бійців. Це тяжкий хрест, важка місія, але дуже потрібна Україні.

На капеланське служіння вирушили: з Луцького районного деканату – протоієреї Іван Гуреєв (с. Підгайці), Віталій Антонюк (с. Забороль), Віктор Ліпчик (с. Хорохорин), священик Валерій Владика (с. Сьомаки), з Горохівського – священик Сергій Лівончук (с. Скригово).

Діти з Донбасу побували у комплексі Троїцького собору

Група дітей із Волновахи Донецької області, що є містом-побратимом Луцька, *30 листопада* відвідала кафедральний собор Святої Трійці, жіночий монастир Василія Великого, Волинську православну богословську академію.

Екскурсію для них провів митрополит Михаїл. Владика розповів про собор, чернечу обитель, ознайомив із укладом життя в духовному виші. Пообідали діти в трапезній академії.

Архієрей відвідав імпрезу модерного малярства

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл *29 листопада* побував у мистецькій галереї «Ноу пінк шуґа» торгового центру «Гранд-Волинь», де представлено роботи відомих українських художників.

Священик взяв участь у заході проти СНІДу

Настоятель луцької парафії Ікони Божої Матері «Неопалима Купина» священик Віталій Ващук із благословіння високопреосвященного Михаїла *1 грудня* долучився до акції «Свічкова хода» з нагоди Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом. Захід влаштовано обласною організацією Товариства Червоного Хреста України на Театральному майдані Луцька.

У слові до присутніх о. Віталій наголосив на необхідності підтримати тих, хто хворіє на цю тяжку недугу, як будь-якого недужого. Тим більше, що Господь наш Ісус Христос як люблячий Батько прийшов у світ не стільки до праведників чи здорових, скільки до грішників і хворих, аби привести їх до зцілення та спасіння.

Духовенство привітало з ювілеєм «Ковельсільмаш»

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл разом зі священиками ковельського міського деканату *1 грудня* побував на урочистостях із нагоди святкування 50-річчя створення заводу «Ковельсільмаш».

Спочатку було освячено поклонний хрест при в'їзді в райцентр, який спорудили за пожертви та стараннями цього підприємства на чолі з головою правління Миколою Заікіним.

Урочисте зібрання відбулося у народному домі «Просвіта». Крім владики, його учасниками, зокрема, були декан протоієрей Анатолій Александрук та настоятель парафії Рівноапостольного князя Володимира Великого протоієрей Віталій Лехкобит.

Архієрей вручив церковні нагороди керівникові та ряду інших працівників заводу.

Голова Луцького братства поставив пам'ятник героєві УПА

У с. Сереховичі Старовижівського деканату *1 грудня* відкрили новий меморіальний знак на могилі воїна УПА Йона Шишкевича. Його виготовлено та встановлено за кошти голови Луцького Хрестовоздвиженського братства Андрія Бондарчука.

Йон Шишкевич був звичайним селянином, за національністю білорусом, підтримував радянську владу, поки вона не прийшла на західноукраїнські землі. Тоді майбутній повстанець переїжджає до Польщі, загарбаної Німеччиною, і перебуває там аж до відходу «совєтів». Потім воював в Українській повстанській армії, що боролася проти всіх окупантів.

У 1945 р. боєць попадає в засідку. Енкаведисти забирають його у полон і закатовують до смерті. Побратими викопали тіло замордованого та перепоховали в рідних Сереховичах.

Андрій Бондарчук уже вдруге проводить таку акцію. Минулого року в сусідньому Грабові встановив пам'ятника на могилі матері, яка втратила чотирьох синів та чоловіка, що воювали у складі УПА за незалежність України.

Студенти ВПБА відвідали виставку талановитого митця

Вихованці Волинської православної богословської академії разом із завідувачем регентського відділення Валентиною Маласпіною *1 грудня* побували в Художньому музеї м. Луцька на експозиції «Микола Черенюк (1945–2001) і художники його часу». Про це повідомляє сайт *Vpba. org.*

Студентам розповіли про Миколу Івановича як першого завідувача цього музею, про його внесок у збереження колекцій та розбудову закладу.

Продовження на с. 6

Святині Волині

У луцькому храмі освячено іконостас

З нагоди 10-ліття заснування церкви Святителя Йоана Золотоустого в обласному центрі (вул. Дубнівська, 30) та престольного празника в ній митрополит Луцький і Волинський Михаїл *26 листопада* очолив Божественну Літургію та чин освяти іконостаса (див. фото 1).

У проповіді владика зазначив, що св. Йоана ми називаємо Золотоустим, бо він говорив чисто, світло і цінно. Цінність була в дарі слова, яке торкалося і зворушувало людські серця, переконуючи й утверджуючи в православній вірі. Адже слово, сказане носієм благодаті Святого Духа, приносить і радість, і усвідомлення. Тож високопреосвященний побажав, аби «посіяна зернина в цьому храмі дала стократний плід».

Із архієреєм служили: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, декан протоієрей Михайло Онищук, настоятель парафії протоієрей Петро Атаманів та інше місцеве духовенство.

На завершення свята керуючий єпархією вручив церковні відзнаки жертводавцям.

Ольга ВЕРЕМЧУК

У Луцьку архієрей освятив накупольний хрест

7 грудня, в день великомучениці Катерини, митрополит Михаїл відправив чин освячення хреста для поставлення його на бані майбутньої церкви на честь цієї Божої угодниці (вул. Ветеранів, 1а – див. фото 2, 3). Перед тим владика очолив Службу в тимчасовому храмі з нагоди престольного празника.

У проповіді високопреосвященний зазначив: сьогодні ми молимося з особливими зітханнями, тому що звертаємося до святої Катерини у своїх потребах. Господь посилає для нас святих, до яких ми звертаємось, аби вони донесли нашу молитву до Престолу Божого. Адже у кожного своя дорога і свій духовний ріст. Але якщо ми щиро благали Господа і просили заступництва у великомучениці Катерини, то наші прохання будуть донесені до Творця. Як говориться у Євангелії: «Все, що в молитві попросите, віруйте – і дасться вам», – наголосив архієрей.

Із владикою служили: маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель парафії протоієрей Юрій Близнюк та інше духовенство.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Його високопреосвященство відвідав парафію в Липинах

11 грудня митрополит Михаїл очолив недільну Божественну Літургію в храмі на честь Пресвятої Трійці в с. Липини Луцького районного деканату (див. фото 4).

Із ним служили: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, настоятель громади протоієрей Микола Цап'юк та інше духовенство.

У проповіді на завершення Відправи владика пояснив, чим для нас, православних християн, є неділя, воскресний день. Він, коротко нагадавши історію творення Богом світу, зазначив, що сьомий день дано, аби, зробивши за тиждень усі свої справи, могли приділити час відновленню втраченого зв'язку з Творцем. Архіпастир вважає, що засобом для цього є Причастя, щоби, за словами апостола Павла, кожен міг сказати: «вже не я живу, а живе в мені Христос». При цьому високопреосвященний наголосив: якщо ми живемо з Богом, душа наповнюється божественною благодатю, а якщо ні, то в ній оселяється диявол.

Після цього архієрей освятив після реставраційних робіт фасад церкви, а також удостоїв церковних нагород таких жертводавців: голову місцевої сільської ради Богдана Гусака, Валентину Харченко та сім'ю Кузьмів.

Орест ВЛАСЮК

У Черкасах на Ковельщині – перша Служба в новому храмі

17 грудня, в день великомучениці Варвари, громада на її честь у с. Черкаси Ковельського районного деканату вперше відзначила храмовий празник. Про це повідомив сайт *Cerkva-kovel.com.ua*.

Божий дім ще не добудовано, але після освячення тимчасового іконостаса й інших ікон благочинним протоієреєм Іваном Бонисом тут відслужено Літургію. Її правили 15 душпастирів цього деканату, в т. ч. настоятель парафії священик Василь Старевич, та з Турійського.

У проповіді о. Іван наголосив на благословенності зведення церкви, навіть у наші скрутні часи і навіть невеликою громадою (в Черкасах усього 275 жителів). «Не бійся, мала черідко, Господь з тобою», – нагадав їм ці євангельські слова.

По завершенні Відправи отець благочинний вручив подяки жертводавцям – старості Павлові Каразії, Сергієві Вознюку та ряду інших, а від імені священиків деканату – грошову допомогу громаді для завершення будівництва храму.

З усіма молилася голова новоствореної Люблинецької об'єднаної територіальної громади, до якої входять Черкаси, Наталія Сіховська.

Досі черкащани (які, до речі, ніколи не мали своєї культової споруди) молилися в колишньому приміщенні штабу військової частини, деякий час не мали де збиратися взагалі. Згодом їм було дозволено перебудувати для цього недіючий військовий склад (див. фото 5).

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлини інформаційної служби єпархії

1

2

3

4

5

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2–4

Цей живописець і мистецтвознавець – батько завідувача кафедри практичних дисциплін ВПБА священика Ярослава Черенюка.

Архієрей зустрів школярів, які повернулися з Німеччини

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл *2 грудня* відвідав гімназію № 4 в обласному центрі з нагоди повернення її вихованців із міста Херфорд (Німеччина). Поїздка відбулася в рамках проекту «Молодіжний обмін – цифровий місток між Німеччиною та Україною 2016».

Під час зустрічі обговорено досягнуті результати і подальші плани школярів. Окрім того, владиці вручено послання та символічну свічу від одного із німецьких меценатів проекту.

Цей обмін дає можливість налагодити дружні стосунки між українською та західноєвропейською молоддю. В рамках цього заходу учні мали змогу зі своїми вчителями іноземних мов відвідати загальноосвітню школу Німеччини. У той же час до луцької гімназії прибули на навчання діти із Волновахи, які теж вивчали тут німецьку. Таким чином, як зазначили організатори проекту, Луцьк став містком між Сходом і Заходом Європи.

Митрополитові подякувало командування ОТУ «Маріуполь»

2 грудня до канцелярії Управління єпархії надійшов лист із Антитерористичного центру при СБУ. Штаб АТО на території оперативно-тактичного угруповання «Маріуполь» висловив подяку «за якісне проведення духовної опіки військовослужбовців та працівників Збройних сил України».

Зокрема, з вдячністю відзначено протоієреїв Сергія Коця, Михайла Бучака з Луцького районного деканату та священика Олександра Вронського з обласного центру.

Високопреосвященний про підготовку до Різдва

4 грудня, у день Введення в храм Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії, митрополит Михаїл розповів, як готуватися до Різдва, починаючи з цього свята. Про це йшлося під час проповіді на завершення Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Введення у храм Діви Марії – це «не просто вчинок, можливість увійти, а особливе дійство Божественної благодаті, яке здійснюється в сенсі входження в храм, народження Ісуса Христа, воскресіння Ісуса Христа і перемоги життя над смертю», – наголосив владика. Це одне зі свят, яке ми пов'язуємо з народженням нашого Спасителя, тому, починаючи від сьогодні, необхідно готуватися до Різдва.

Піст – це не просто обмеження в їжі, а, в першу чергу, підготовка до свята, коли ми душею і розумом налаштовуємо себе на торжество, зазначив керуючий єпархією. Різдво – це празник, який потрібно провести вдома, у родині, адже це свято сім'ї. Простити усім близьким і зустрітися з ними, бо ми повинні вміти прощати, аби Господь простив нам.

Тому за цей час, готуючись до Різдва, яке принесе нам радість, що бачимо своїх рідних та близьких живими і здоровими, повинні ми переосмислити наші вчинки, щоби Господь благословив нас при доброму здоров'ї на подальше життя.

У Ковелі освятили меморіальну дошку Анатолієві Шиліку

Пам'ятний знак командирові мінометної батареї 51-ї ОМБр капітанові Анатолію Шиліку відкрили на фасаді будівлі міського військкомату. Меморіальну дошку *5 грудня* освятив декан протоієрей Анатолій Александрук з іншим духовенством.

У богослужінні взяли участь рідні та близькі загиблого, побратими, голова РДА Віктор Козак та міський голова Олег Кіндер, небайдужа громадськість.

Анатолій Шилік народився у Ковелі 16 вересня 1976 р. З весни 2014-го знаходився у зоні АТО. Загинув український герой у ніч на 25 серпня в районі селища Кутейникове Донецької області під артобстрілами, не вийшовши з Іловайського котла. 4 червня 2015 р. нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

Священики привітали воїнів із Днем Збройних сил

До свята української армії духовенство *6 грудня* правило молебні та вручало церковні нагороди захисникам Батьківщини.

Зокрема, у Володимирі-Волинському помічник міського декана, військовий капелан протоієрей Ігор Бігун очолив подячну молитву на території військової частини 14-ї бригади. Потому члени ГО «Військові капелани Волині» долучилися до урочистостей у райцентрі. З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла вручено церковні відзнаки.

Нагородили бійців і в чоловічій обителі Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківерецького деканату. Очолив Богослужіння і вручив відзнаки декан монастирів єпархії архімандрит Константин (Марченко).

П'ять років тому запрацював єпархіальний відеоканал

До невеликого, але все ж ювілею канал *Youtube. com/PravoslaviaVolyni* пропонує переглядати понад 1300 відео, має 464 підписники та більше 413 тис. переглядів.

Перший файл завантажено *6 грудня* 2011 р. Найпопулярніші за весь час функціонування ресурсу: «Як монахи УПЦ (МП) ламали хрест» (майже 22 000 переглядів), «Похорон загиблих під Волновахою» (близько 12 500), а також трансляція патріаршої Літургії в Луцьку 2012 року (понад 10 000).

Відео згруповано за рубриками (списками відтворення) – проповіді, інтерв'ю та прес-конференції, передачі, паломництва, Богослужіння, репортажі та сюжети, виступи і звернення, концерти, фільми та кліпи, презентації та інші заходи.

Саме з цього каналу відеофайли відображаються на офіційному сайті єпархії *Pravoslaviavolyni. org. ua* та в соцмережах – *Facebook. com/pravoslaviavolyni, Twitter. com/ VolynYeparkhiia.*

Телепередача «Що каже священик?»: 50-й випуск

На державному телеканалі «Нова Волинь» *6 грудня* вийшла ювілейна єпархіальна програма «Що каже священик». Гостем студії цього разу став митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Владика зазначив, що телепроект є доволі успішним, адже за кілька років практично довів необхідність доносити до якомога більшої кількості волинян християнські цінності. Найважливіше для віруючої людини – єднання з Богом, підкреслив архієрей, а такі передачі цьому сприяють.

У прямому ефірі йшлося про питання, пов'язані з зібранням вірних на Божественну Літургію. Проте миряни зверталися з різними запитаннями, за порадами. Наприклад, цікавилися, чи варто вірити у сни, як краще називати дитину, та інше.

Телепередача «Що каже священик» – спільний проект єпархіальної телестудії «Собор» і Волинської регіональної дирекції Національної телекомпанії України. Автори: Андрій Гнатюк і Світлана Павлова.

Перший випуск побачив світ 15 березня 2013-го. За понад три роки в ефірі побувало багато священнослужителів і мирян-експертів. Усі програми можна переглянути за адресою: *http://www. pravoslaviavolyni. org. ua/video.*

Престольний празник у луцькому монастирі

З нагоди храмового торжества домової церкви Великомучениці Катерини жіночого Василівського монастиря (просп. Волі, 2, за кафедральним собором Святої Трійці) *7 грудня* митрополит Михаїл очолив Богослужіння.

У проповіді владика згадав двох великомучениць – Катерину і Варвару. Маючи кожна свої життєві шляхи та шляхи до Ісуса Христа, вони мале те, що їх об'єднує, – чистоту. Не тільки тілесну, але й духовну. Сьогодні, на жаль, унаслідок нашої свободи та розбещеності дещо змінилися поняття чистоти і цнотливості. Часто ці поняття втрачають значення у сучасному суспільстві. З'являється духовна бактерія, яка породжує фізичні хвороби. Адже «не від хвороб тіла хворіє душа, а від хвороб душі хворіє тіло», – зауважив високопреосвященний. Тому він закликав усіх зберігати свою чистоту, як духовну, так і фізичну. Адже якщо у суспільстві поселиться «духовна бактерія», то й фізично ми всі вимремо.

Разом з архієреєм молилися декан монастирів єпархії архімандрит Константин (Марченко), намісники волинських обителей, інше духовенство, намісниця монастиря ігуменя Анастасія (Заруденець) з іншими черницями, численні миряни.

Відзначили 50-ліття Луцького району

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл *9 грудня* побував на урочистостях з нагоди ювілею створення Луцького району. Дійство відбувалося в облмуздрамтеатрі ім. Т. Шевченка.

Вітаючи з цим святом, владика зазначив: ми радіємо, що 50 років тому відбувся новий поштовх у розвитку нашого краю. Проте його історія набагато довша. Обласний центр і район мають спільні інтереси, маючи при тому унікальні надбання. Тож високопреосвященний подякував жителям краю за добрі здобутки, якими вони прославляють не лише район, а й усю Волинь.

Луцька волость згадується ще в XIII ст., але Луцький район у його сучасних межах відновлено 8 грудня 1966 р.

В обласному військкоматі будуватимуть каплицю

12 грудня, у День Сухопутних військ України, митрополит Луцький і Волинський Михаїл відправив чин заснування церкви і поставлення хреста на місці зведення каплиці Благовірних Бориса і Гліба на території Волинського обласного військового комісаріату.

З його високопреосвященством молилися віце-канцлер і старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний, військові капелани, обласний військовий комісар полковник Роман Кулик, особовий склад військкомату.

Владика, виголосивши слово про важливість храму в житті християнина, вручив нагороди військовослужбовцям та священикам, які перебували в зоні АТО.

Капелани єпархії тепер мають своє авто

Митрополит Михаїл передав для потреб військових священиків вантажопасажирський автомобіль, придбаний за пожертви парафій. Про це *12 грудня* повідомив протоієрей Олександр Безкоровайний.

Транспортний засіб буде використовуватись для поїздок душпастирів у зону АТО, починаючи з найближчої ротації в лютому.

Владика Михаїл – на засіданні Священного Синоду

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл *13 грудня* взяв участь у засіданні Священного Синоду, який відбувся в столиці під головуванням Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета.

На засіданні прийнято ряд рішень, зокрема, щодо видання богослужбової, богословської та духовно-повчальної літератури. Докладніше про це можна прочитати на сайті *Cerkva. info.*

Як повідомляла наша інформаційна служба, волинський архієрей був тимчасовим членом Синоду в 2016 році.

Волиняни привітали Патріарха з днем ангела

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл та єпископ Володимир-Волинський Матфей побували в Києві з нагоди дня праведного Філарета Милостивого та тезоіменитства Патріарха Філарета.

У Володимирському кафедральному соборі *13–14 грудня* відбулися святкові Богослужіння, в яких, зокрема, взяли участь керуючий та вікарій нашої єпархії. Більше про подію повідомляє сайт *Cerkva. info.*

На Волинь прибув вифлеємський вогонь миру

Володимирський районний декан протоієрей Євген Шевчук, володимирський міський декан протоієрей Юрій Пилипець, військовий капелан із Устилуга протоієрей Юрій Здебський *14 грудня* зустріли польську делегацію, яка передала вифлеємський вогонь миру на україно-польському кордоні.

У слові о. Євген нагадав, що коли народився Ісус Христос, то на небі засяяла зірка. Вона з'явилася не для якогось окремого народу, а для всього світу. І ця зірка єднає нас, бо ми всі називаємося християнами, послідовниками Христа. Бути ж учнями Господа можемо лише тоді, коли матимемо

Закінчення на с. 7

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ХРИСТИЯНИН НЕ ПОВИНЕН ДРАТУВАТИСЯ

Запитання: «Підкажіть, будь ласка, як мені у своєму житті перемогти дратівливість?»

Відповідає священик Андрій ХРОМЯК, настоятель храму Великомученика Юрія Переможця с. Жабка Ківерецького деканату.

Роздратування – гострий прояв озлоблення і невдоволення. Воно буває швидкоплинним та тривалим. Причиною дратівливості завжди є гордість і самолюбство. Скільки б людина не говорила про любов, вона, дратуючись, виявляє відсутність у ній цієї найважливішої чесноти. Апостол Павло вказує на відсутність роздратування як на один із проявів любові: «Любов довготерпить, милосердствує, любов не заздрить, любов не вихваляється, не пишається, не безчинствує, не шукає свого, не гнівається, не замишляє зла, не радіє з неправди, а радіє істині; усе покриває, всьому йме віри, всього сподівається, все терпить» (1 Кор. 13:4–7).

Досконала любов є моральним ідеалом послідовника Ісуса Христа. Любов є міра нашого християнства. Скільки в нас любові, стільки ж у нас християнства. Без любові наше релігійне життя формальне, холодне й безплідне. Один афонський старець якось сказав: «Не втрачайте можливості догодити Богові ласкавим поводженням з людьми». Ми деколи шукаємо, що можна зробити гарного для свого спасіння, і не помічаємо, що така можливість – поряд. Вона надається нам майже щохвилини. Навпаки, постійною дратівливістю ми знецінюємо нашу працю, що здійснюється для спасіння, бо завдаємо біль тому, «за кого Христос помер» (Рим. 14:15).

Не впадає в дратівливість той, хто відмовився від моральної безпечності, хто постійно спостерігає за своїми словами, справами і почуттями, пам'ятаючи, що будь-який гріх віддаляє нас від Бога. Ображання людини, невдоволення й озлоблення проти неї – подвійний гріх, тому що він пов'язаний із порушенням однієї з двох головних заповідей: «Полюби свого ближнього, як самого себе» (Мк. 12:31).

Християнин не повинен дратуватися. Щодо будь-якої людини перевіряється міра нашої християнської моральності. «Усяке роздратування, і лютість, і гнів, і крик, і лихослів'я з усякою злобою нехай будуть знищені у вас; а будьте один до одного добрими, милосердними, прощаючи один одному, як і Бог у Христі простив вам» (Еф. 4:31–32).

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтесь до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; hazeta.vyev@gmail.com

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2–4, 6

взаємну любов, підкреслив благочинний. За його словами, цей вогонь символізує вифлеємську зірку, яка світить нам і зараз.

«Мир – це те, що засіяло з вифлеємських ясел», – додав благочинний Володимира-Волинського. Тож із прибуттям вогню миру в Україну нехай мир тут і запанує. Його обов'язково повезуть туди, де зараз неспокійно, на Схід країни, аби це світло любові засяяло там, запевнив устилузький капелан.

В акції взяли участь представники влади як з української, так і польської сторін, наші пластуни та польські скаути, римсько-католицьке духовенство, працівники митно-пропускного пункту «Устилуг – Зосін».

Військових капеланів оголошено «людьми року»

У рамках всеукраїнської програми «Люди XXI століття» в Луцьку *16 грудня* відбулося нагородження переможців премії «Люди року – 2016. Волинь».

Капелани перемогли у номінації «Герой року». Дипломи отримали голова ГО «Військові капелани Волині» протоієрей Михайло Бучак та його заступник протоієрей Ігор Бігун. Нагороди вручав, зокрема, єпископ Володимир-Волинський Матфей.

Захід відбувався в обласному академічному муздрамтеатрі імені Т. Шевченка.

«Одягніть на себе служіння помічника святого Миколая»

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл зазначив, що потрібно робити добро, наслідуючи угодників Божих. Про це архієрей говорив у проповіді на завершення Божественної Літургії в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці *18 грудня*, в неділю 26-ту після П'ятдесятниці, напередодні дня святителя Миколая Чудотворця.

Високопреосвященний, ставлячи за приклад цього великого Христового служителя, закликав вірних «одягнути на себе служіння його помічника». Адже сьогодні той день, коли ми намагаємося творити добро, роблячи подарунки. Тут важливі старання та добрі наміри. Це і є наслідування вчинків чудотворця, ми беремо за приклад його життя. Тому керуючий єпархією побажав, аби наші благі діла наповнювали світ.

Також владика зауважив, що ми «із добрими справами підходимо до дня народження Ісуса Христа». І не так важливо, коли ми будемо відзначати Різдво, – 25 грудня чи 7 січня. Адже головне, як ми в душі своїй прийшли до сенсу свята. Тож митрополит Михаїл заохотив паству зробити більше хороших діл, аби принести їх у дар Господу.

У Луцьку відкрили «Дім святого Миколая»

18 грудня, напередодні торжества мирлікійського чудотворця, у водосвятній каплиці кафедрального собору Святої Трійці запрацював «Дім святого Миколая». Після недільної Божественної Літургії його урочисто відкрив наш митрополит.

Побажавши всім учасникам дійства заслужених подарунків від великого угодника Божого, високопреосвященний разом із маленьким парафіянином перерізали стрічку та покликали святого Миколая.

У каплиці, прикрашеній ялинками та іграшками, лунали дитячі миколаївські пісні. Дітки спілкувалися зі священнослужителем, співали, виголошували віршики та, звісно, приймали подарунки.

«Дім святого Миколая» діяв і 19 грудня, до Вечірні в соборі.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslaviavolyni.org.ua

НЕКРОЛОГ

Упокоївся архієрей, який був священиком на Горохівщині

22 листопада відійшов у вічність архієпископ на спокої Григорій (Качан), який протягом десяти років наприкінці минулого століття був священиком на Волині. Про преставлення владики повідомив сайт *Cerkva. info*.

Ярослав (світське ім'я) був родом із Тернопільщини. У 1985-му його висвятив на диякона архієпископ Волинський і Ровенський Даміан (Марчук) у Луцьку, а єпископ Іоан (Боднарчук) у Житомирі – в пресвітери. Спочатку був кліриком парафії Воздвиження хреста Господнього в Горохові, з 1987 р. – служив у Покровській парафії с. Перемиль Горохівського району.

У 1995 р. митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук) постриг овдовілого о. Ярослава в ченці з іменем Григорій, а тоді ще митрополит Філарет (Денисенко) 10 жовтня 1995 р. очолив хіротонію на єпископа Мелітопольського, вікарія Дніпропетровсько-Запорізької єпархії. З 1 лютого 1996-го – єпископ Запорізький і Мелітопольський. Від 13 грудня 2014 р. владика Григорій перебував на спокої у зв'язку з хворобою.

До речі, у луцькому Замковому Свято-Архангельському монастирі нині несе послух внучатий племінник спочилого архієпископа – ієромонах Арсеній (Качан).

ОФІЦІЙНО

Священика Романа Ставінського звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостолів Петра й Павла в с. Римачі Любомльського дек., а **священика Миколу Остратюка** призначено на цю посаду (укази № 66, 67 від 8 грудня 2016 р.).

Священика Олега Мицька звільнено від обов'язків настоятеля парафії Архістратига Михаїла в с. Мельники-Річицькі Ратнівського дек., а **священика Сергія Ковальчука** призначено на цю посаду (№ 68, 69 від 8 грудня).

Священика Миколу Гамеру зараховано в клір парафії Пророка Іллі в Ратному (№ 70 від 8 грудня).

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

5 лютого

День народження: 35 років тому, 1982-го, – священик Віктор Домбровський, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Білашів Ковельського районного деканату.

10 лютого

День народження: 45 років тому, 1972-го, – Лариса Савчук, керівник єпархіального паломницького центру «Україна».

12 лютого

День висвяти: 20 років тому, 1997-го, – протоієрей Петро Герасимук, викладач Волинської православної богословської академії, настоятель парафії Апостола Йоана Богослова в с. Сильне Цуманського деканату (Ківерецький р-н).

15 лютого

День освяти храму: 15 років тому, 2002-го, – церква Покрови Пресвятої Богородиці в с. Лаврів Луцького районного деканату.

19 лютого

День народження: 40 років тому, 1977-го, – протоієрей Володимир Дрозд, настоятель парафії Архістратига Михаїла в с. Промінь (Пілганів) Луцького районного деканату.

20 лютого

День народження: 45 років тому, 1972-го, – монах Володимир (Войчук), насельник чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату.

21 лютого

День чернечого постригу: 10 років тому, 2007-го, – монахиня Галина (Стець), насельниця жіночого монастиря Святителя Василія Великого у Луцьку.

25 лютого

День народження: 55 років тому, 1962-го, – протоієрей Дмитро Кекляк, настоятель парафії Апостола Андрія Первозваного в Ковелі.

26 лютого

День народження: 40 років тому, 1977-го, – протоієрей Василь Ревага, настоятель парафії Зачаття святою Анною Пресвятої Богородиці в с. Підбереззя Горохівського деканату.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ПАЛОМНИЦТВА

9 січня – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Пожертва 280 грн.

15 січня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Пресвятої Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Пожертва 150 грн.

18–19 січня – до джерела Праведної Анни на Велике йорданське водосвяття. Виїзд 18 січня о 20.00. Повернення 19 січня о 3.00. Пожертва 150 грн.

25–26 січня – у чоловічий монастир Святої Трійці в селищі Новотроїцьке (Троіца Ноуе) в Молдові. Зголошуватися не пізніше ніж за два дні. Виїзд опівночі з 24 на 25 січня. Повернення 26 січня о 3.00. Пожертва 1000 грн.

28–29 січня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків (для тих, хто має візу). Зголошуватися не пізніше ніж за три дні.

5 лютого – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 150 грн.

3–10 квітня – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа». Проводиться з благословіння Патріарха Філарета, очолює митрополит Луцький і Волинський Михаїл): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Увага! Крім зазначеної вище програми, додається поїздка на гору Синай (Єгипет). Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71–83–77, (050) 812–09–79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Газета «Волинські єпархіальні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошті (виходить раз на місяць). Звертатись: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки).
Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.
Звертатись: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kljuchi@ukr.net

ДИВІТЬСЯ

Відеоканали в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni; Youtube.com/social1970
Передачі на обласному державному телебаченні: «Що каже священик» (виходить раз на місяць) і «Людина духовна» (щотижня). Слідкуйте за телепрограмою.
Звертатись: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).
Звертатись: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ТОВ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 15. Наклад 2750 пр.
Передплатний індекс 91241

Редакція
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «ІНІЦІАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsystoriia@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба *(збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)* – infosluzhba@ukr.net
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – info@pravoslaviavolyni.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар архімандрит Константин (Марченко) – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК. Telesobor@gmail.com
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net

Капеланська служба
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

КАПЕЛАНСТВО

ПОВЕРНУТИСЬ ІЗ ФРОНТУ І ПОВЕРНУТИСЯ З ВІЙНИ

Як розуміє духовні проблеми учасників АТО, що захищають на Сході цілісність держави, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі Ковельського деканату священик Олександр Добровольський

– Отче, Ви не так давно повернулися із зони АТО, виконуючи роль військового капелана. Знаю, що це не перший Ваш візит у горнило війни. Яку місію вважаєте пріоритетною?

– Насамперед – психологічну. Адже бойові дії це, по суті, – наркотик. Емоції, хвилювання, конкретний ризик втратити життя дають для свідомості неймовірне збудження, яке ніколи не забувається. Як не дивно, але приходить час і бажання не тільки згадувати ті події, а повернутися до них знову. У колишніх бійців виникає нав'язлива думка знову взяти до рук зброю, відчути специфічний запах пороху й відновити статус бійця. Недаремно прижилась негласна істина про те, що з фронту повернутись можна, а з війни – ні. Найкраще про цю проблему вам можуть повідати сім'ї демобілізованих солдатів.

– Тобто потрібна конкретна реабілітація. Останнім часом про неї не тільки говорять, а й займаються на державному рівні.

– Так, є такий реабілітаційний центр в Одесі. Знаю хлопців, які побували там, але покинули його через кілька днів. Можливо, там працюють і непогані спеціалісти, проте умови для їх діяльності потребують бажати кращого. Адже відновлення душевного спокою вимагає комплексного підходу – від приміщення, дозвілля, ставлення до змісту розмов та занять із пацієнтами. Мало виділити кошти на цю справу, – потрібно налагодити реабілітаційний процес на солідній та серйозній основі. Тут варто було б перейняти досвід інших країн, де психологічну допомогу потребуючим поставлено на високий рівень.

– Отже, капелани виконують місію не тільки в популяризації Святого Письма?

– Священики в зоні АТО перейняли на себе роль психологів. У першу чергу доводиться заспокоювати бійців, доводити їх стан до

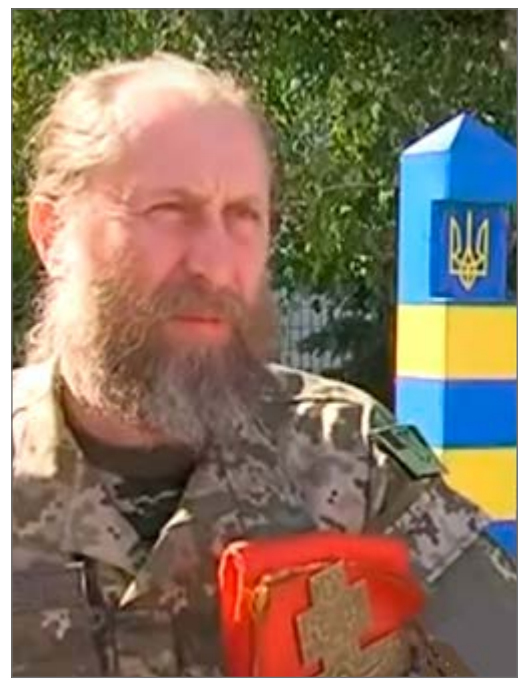

адекватності, а лише потім заглиблюватися в біблійні істини. Звичайно, послуговуємось цитатами із Біблії, наводимо конкретні приклади, переконуємо. Але щоб зрозуміти бійця із його проблемами, потрібно самому бути в курсі справи. Я особисто уже пройшов цю школу у рамках строкової служби на кордоні з Афганістаном. Знаю, що таке військові дії, зброя, порох і навіть смерть.

– Цього разу доводилось бачити смерть?

– Так. Буквально у перший день приїзду на передову. Я був у складі підрозділу морської піхоти безпосередньо у районі Гнутового, Талаківки, Широкіного. Ворожий снайпер поцілив у нашого бійця. Мені як священику довелося здійснити над тілом молитовний обряд. Побратими загиблого відразу «впали в ступор», заціпеніли. Це стан, далекий від адекватності. Він приходить із обстрілами важкими мінами та снарядами, перед відправкою на передову, де залишаються сподівання лише на випадок і Всевишнього. В даному випадку завдання капелана не тільки навчити молитви (яку не всі знають), а привести бійців у нормальний психологічний стан. Адже хлопці, як правило, молоді, з ними треба бути особливо делікатним. Я працював із контрактниками з півдня України: з ними важче, бо вони, на відміну від західняків, не настільки наближені до Церкви, щоб знати напам'ять молитву…

– Ваша форма одягу вирізняла Вас серед бійців?

– Ні в якому разі! Рясу вдягав тільки в приміщенні. На вулицю виходив у камуфляжі. В цивілізованих країнах під час військових дій заборонено стріляти в медичних працівників та капеланів. А в нашому випадку чеченські снайпери передусім полюють на священиків. За їхнім повір'ям, убивши капелана, їхні душі гарантовано потрапляють у рай.

– Чи змінилося ставлення до Вас парафіян сільського храму, де Ви служите?

– Спочатку навіть не вірили, що я там був аж двічі. Деякі вважали, що їздив туди задля кар'єрного росту. Лише згодом, коли показав світлини з АТО, – повірили. У селі є четверо демобілізованих бійців з АТО, з ними продовжую бесіди, виводжу «зі стану війни». В сусідньому селі таких воїнів більше, але там з ними працює місцевий священик. Хоча багато із атовців бажають розмовляти тільки з тими панотцями, які «нюхали порох». У цьому в мене є певна перевага.

– У Вас є перевага в порівнянні мирного і воєнного життя. Мабуть, завдяки цьому Ваше слово перед мирянами набуло ще більшої переконливості?

– Можливо, й так. Проте досі не можу переконати відповідні державні служби у Ковелі щодо набутого статусу учасника АТО. Чиновники вперто не хочуть визнавати моєї капеланської добровільної місії на Сході.

Розмовляв Віталій КЛІМЧУК

СВЯЩЕНИЧИЙ ШЛЯХ

СЛУЖИТЬ НА ВОЛИНІ СВЯЩЕНИК З… АРГЕНТИНИ

У той час як наші земляки масово виїжджають за кордон у пошуках кращої долі, Євген Маласпіна з Аргентини залишив свій континент і подався в Україну, на Волинь. Не просто на екскурсію чи щоб відвідати землю своїх пращурів-українців, а щоб… вивчитися тут на священика. Він служить у Свято-Преображенському (нижньому) храмі Свято-Троїцького кафедрального собору в Луцьку

Української вчив дідусь

Євген виріс у Буенос-Айресі в родині емігрантів з України. Його бабуся Текля родом із села Піддубці, дідусь Остап Крижанівський – з Ботина Луцького району. У Другу світову війну сім'я мусила втікати з рідного краю. Бо дідусь «займався політикою». Вдома на них чекав розстріл… Зібрали нашвидкуруч клунки, одягнули донечку Лесю, перехрестилися та вийшли з хати. Але, перш ніж привести в Аргентину, їхній шлях проліг у Німеччину. Тут народилася друга донька подружжя Марія-Орися – Євгенова мама. Життя за океаном було нелегким. Дід Остап гарував на заводах, підірвавши важкою працею здоров'я. Бабуся Текля наймалася до аргентинців прибирати хати. Коли обжилися, відкрили свій магазинчик. Тоді стало легше. Але ніколи в родині не забували ні рідної мови, ні українських традицій.

– Вдома баба з дідом розмовляли винятково українською, – згадує дитинство отець Євген. – А державна мова в Аргентині – іспанська. Дід нам ставив пластинки з українськими піснями, вчив з нами вірші. Бабуся готувала українські страви. На столі в неї завжди були червоний борщ, голубці, вареники, холодець.

Вступив до семінарії в 37 років

Тато Євгена Едуардо Маласпіна – католик. Але в сім'ї шанобливо зустрічали й головні православні свята. Ті традиції, привезені з-за океану бабусею та дідусем, дуже запали в душу хлопцеві. І коли він подорослішав, висловив бажання присвятити своє життя Господу. Євген став паламарем в українському православному храмі в Буенос-Айресі.

– Вже тоді я з увагою прислуховувався до мови нових іммігрантів, що не так давно прибули в Аргентину. Завдяки цьому додавав до свого словника нові слова, фрази, терміни. Українська мова дуже важка. Але така гарна! – розповідає отець Євген. – Але щоб стати священиком, треба було здобути духовну освіту. А в Аргентині нема православної семінарії. Можна було поїхати вчитися в Бразилію, але я принципово вирішив зробити це на батьківщині своїх діда-баби.

Він узяв благословення у настоятеля храму і зібрався у далеку дорогу. Так, маючи 37 років, опинився в Україні.

– Разом зі мною прилетів священик з Буенос-Айреса, представив мене єпископу (владиці Михаїлу. – *Авт.).* І так почалося моє навчання у Волинській духовній семінарії.

Закохався у вчительку

Запитую в отця Євгена, як він зустрів свою половинку.

– О, це дуже цікаве питання. Ми з Валентиною познайомилися ще на першому курсі, як я вчився. Вона в нас викладала церковний спів (Валентина Андріївна – керівник регентського відділення Волинської православної богословської академії. – *Авт.).* А потім виникло бажання її запросити на каву. Як кажуть, з тієї кави все і почалося. Зав'язалося спілкування, стали зустрічатися частіше. А на третьому курсі я вже їй освідчився. Пам'ятаю, подарував Валі обручку, а вона: «Ще треба подумати», – посміхаючись, розповідає священик.

Але жінка відповіла «так», і вже за два місяці вони відгуляли весілля. На вінчання прилетіли з Аргентини Євгенові батьки.

– Доти вони жодного разу не були в Україні. Ми спеціально так організували, аби вони до Луцька з Києва не поїздом їхали, а машиною, щоб більше всього змогли побачити, – розповідає Валентина Андріївна. – Євгенова мама була просто у захопленні. Вона не могла стримати емоцій і постійно повторювала: «Україна справді така, як розповідала моя мама…»

А потім аргентинські батьки побували на справжньому українському весіллі. Бачили, як їхній син торгується й викуповує свою наречену, розповідає їй вірші, разом з друзями голосно промовляє слова кохання. Вони разом з Валиними батьками благословляли іконами молодят, а потім пішки йшли до храму на вінчання. Дорогою наречені кланялися перехожим і просили й у них благословення на гарне подружнє життя.

– Це була ідея Валі – пройтися від дому до собору пішки. Хоч можна було й на машинах їхати, – згадує отець Євген. – Я погодився. Власне, я б на все тоді погодився, бо був у трансі від початку дня аж до закінчення вінчання. Це для мене досконале весілля.

Таїнство Вінчання здійснив сам владика Михаїл.

З невісткою спілкувалася без перекладача

Батьки Євгена теж були під враженням. А коли після вінчання діти запросили їх у кафе, пережили ще одне зворушення – від неймовірної кількості традиційних українських страв, якими їх пригощали.

Гостювали на Волині Маласпіни-старші всього тиждень, проте виділили час, щоб вклонитися малій батьківщині бабусі Теклі та діда Остапа. І хоч у Ботині давно нема хати, в якій жили батьки Марії-Орисі, та саме усвідомлення, що ти стоїш на землі своїх предків, викликало сльози.

– Ви знаєте, мама Жені дуже добре розмовляє українською, навіть без акценту. Ніби вона тут виросла. Хоч жодного разу в Україні не була, – розповідає Валентина Андріївна. – А татові Євген перекладав на іспанську. Але він за ті кілька днів із задоволенням сам вивчив немало наших слів.

А потім ми відвідали Буенос-Айрес.

– Не виникала у вас думка повернутися в Аргентину назовсім? – запитую у священика.

– Чесно? Ні, хіба лише в гості. Там дуже складна ситуація. З одного боку, ніби є багато українців, але вони розкидані по країні і трохи далекі від церкви. Українська православна церква там не має великої перспективи. Тут люди мають більше поваги до священнослужителів, ікон, до храму й релігії взагалі, по-іншому, глибше ставляться. Маю мрію збудувати свою церкву й зробити при ній парафіяльну недільну школу, аби не лише змалку виховувати молодь у церковних традиціях, а навчити любити їх. Це була б для мене найдосконаліша мета.

Наталія КРАВЧУК, Visnyk. lutsk. ua